

Změna klimatu a poptávka po ekologicky šetrných mořských plodech mění rybolov v Arktidě.

Ekoznačky mořských plodů mohou zvýšit ceny, ale získání certifikace stojí peníze. Arktické rybářské flotily zároveň dostávají dotace na palivo, které jim pomáhají s náklady, to však zvyšuje znečištění.

1 Investujete do ekoznaček, abyste prodávali zákazníkům dbajícím na klima.

2 Zachováte dotace na palivo, aby arktický rybolov zůstal konkurenceschopný.

3 Postupně ukončíte dotace na palivo a pomůžete přejít na čistší rybolovné technologie.

Odpověď: viz strana 6

Oteplující se vody, znečištění, uniklí lososi z chovů a přehrady ztěžují divokým lososům přežití v Arktidě.

To poškozuje řeky a jejich ekosystémy, usnadňuje šíření parazitů a ohrožuje jak přírodu, tak rybářský průmysl.

1 Chráníte prostředí divokých lososů a zpřísníte rybolovná pravidla.

2 Zvýšíte rybolovné kvóty, dokud je ještě dostatek divokého lososa.

3 Investujete do lososích líhní a do obnovy řek, abyste pomohli růstu populací lososů.

Odpověď: viz strana 7

S oteplováním oceánů se některé ryby přesouvají na sever do chladnějších vod.

To otevírá nová loviště, ale přináší také spory o to, kdo smí lovit co a v jakém množství, a zatěžuje původní arktické druhy a ekosystémy.

1 Přizpůsobíte pravidla rybolovu a kvóty, abyste mohli lovit nové druhy ryb.

2 Zaměříte se na ochranu původních arktických druhů.

3 Snažíte se spolupracovat s dalšími zeměmi, abyste zabránili nadměrnému rybolovu a konfliktům.

Odpověď: viz strana 8

Lodě operující v arktickém ledu mohou přenášet invazní druhy na svých trupech a v balastní vodě.

Tito vetřelci přenášejí nemoci na původní druhy a poškozuji místní ekosystémy. Arktická lodní doprava však regionu přináší peníze a pracovní místa.

1 Zavedete přísné předpisy pro biologické zarůstání a zátěžovou vodu v arktických vodách.

2 Necháte lodě pokračovat bez dalších pravidel ohledně invazních druhů.

3 Přinutíte lodě, aby si před vplutím do arktických vod vyčistily trupy.

Odpověď: viz strana 9

Vyšší teploty, měnící se mořské proudy a rostoucí obsah soli ztěžují život chovaným rybám.

Norské chovy lososů už zaznamenávají více nemocí, parazitů a pomalejší růst.

1 Investujete do systémů akvakultury, které zvládnou teplejší vodu.

2 Zpomalíte rozšiřování akvakultury, abyste chránili životní prostředí.

3 Financujete výzkum ke sledování dopadů klimatu a k úpravě postupů akvakultury.

Odpověď: viz strana 10

Perutýn je invazní druh, který se do Středomoří rozšířil z Rudého moře.

Vzhledem k absenci predátorů využívá zdroje potravy. To ztěžuje přežití původním druhům.

1 Zahájíte kampaň, která má lidi povzbudit ke konzumaci perutýnů.

2 Vytvoříte programy občanské vědy a potápěčů ke sledování a odstraňování perutýnů v klíčových oblastech.

3 Financujete výzkum, zda by noví predátoři mohli pomoci je regulovat.

Odpověď: viz strana 11

Krab modrý je invazní druh, který se do Středomoří dostal z východního pobřeží USA v balastní vodě lodí.

Bez predátorů a s rychlým rozmnožováním se šíří rychle a poškozuji původní druhy, jejich prostředí, chovy mlžů i rybářské vybavení.

1 Podpoříte lov kraba modrého a uvedete ho na trh jako místní pochoutku z moře.

2 Investujete do rozsáhlého odstraňování a sledovacích programů.

3 Neuděláte nic a doufáte, že si příroda najde vlastní rovnováhu.

Odpověď: viz strana 12

Studie ukazují, že 12,9 % mořských plodů na řeckém trhu je nesprávně označeno.

To může být nebezpečné pro lidi s alergiemi, poškozuje důvěru v místní rybáře a může vést k tomu, že lidé přestanou jíst mořské plody.

1 Budete vyžadovat DNA testování a digitální sledování všech produktů z mořských plodů.

2 Zahájíte celostátní kampaň, která lidem pomůže rozpoznat sezónní, místní ryby.

3 Vytvoříte důvěryhodnou značku „Mediterranean Verified“ pro sledovatelné mořské plody.

Odpověď: viz strana 13

Více než 93 % posuzovaných rybích populací ve Středomoří je přelovených.

To poškozuje místní rybáře, zvyšuje dovoz mořských plodů z celého světa a ohrožuje kulinářské tradice regionu založené na místních mořských plodech.

1 Zavedete přísné rybolovné kvóty a sezónní zákazy.

2 Podpoříte udržitelnou akvakulturu původních druhů.

3 Zahájíte program dědictví mořských plodů na podporu kreativity a udržitelnosti v kulinářském odvětví.

Odpověď: viz strana 14

Středomoří se otepluje o 20 % rychleji než celosvětový průměr.

To poškozuje studenomilné druhy, jako je tuňák obecný, urychluje šíření invazních druhů a zrychluje okyselování oceánu, které ohrožuje korály, slávky a plankton.

1 Vytváříte mořské rezervace a zóny se zákazem rybolovu.

2 Podpoříte výzkum a adaptaci pro postižený rybolov a akvakulturu.

3 Zahájíte středomořský klimatický pakt pro moře.

Odpověď: viz strana 15

Baltské moře je stále znečištěnější kvůli splachům ze zemědělství, měst a dokonce i z čištění odpadních vod, což zhoršuje jeho toxicitu.

To může vést k hromadění toxických kovů, jako je thallium, což poškozuje mořský život a ohrožuje lidské zdraví.

1 Zavedete přísná pravidla k omezení splachu ze zemědělství a měst.

2 Zmodernizujete čistírny odpadních vod, abyste snížili vypouštění.

3 Zahájíte osvětovou kampaň s odměnami, aby všichni dobrovolně snížili znečištění.

Odpověď: viz strana 16

Baltské moře je kvůli námořní dopravě hluchnější.

Hlasité podvodní zvuky matou sledě, stresují je, spotřebovávají více energie a ztěžují jim rozmnožování. To ohrožuje lov sledů, který je klíčovým ekonomickým a kulturním zdrojem.

1 Zavedete sezónní nebo územní rybolovné limity v hlučných zónách.

2 Podpoříte tišší motory a vybavení pro rybolov a lodní dopravu.

3 Povzbudíte lidi ke konzumaci rozmanitějších mořských plodů, aby méně spoléhali na sledě.

Odpověď: viz strana 17

Splavování hnojiv ze zemědělství způsobuje eutrofizaci, která vede k obrovskému přemnožení řas v Baltském moři.

To snižuje množství kyslíku, vytváří mrtvé zóny, zabíjí mořský život a poškozuje rybáře i podniky akvakultury.

1 Investujete do odstraňování řas a zvyšování kyslíku, abyste předešli mrtvým zónám.

2 Podporujete udržitelné zemědělství na souši, abyste omezili splavování hnojiv.

3 Podpoříte obnovu pobřežních mokřadů jako filtrů mezi souší a mořem.

Odpověď: viz strana 18

Mnoho částí Baltského moře je poškozeno lidskou činností.

Ryby jako treska ztrácejí bezpečná místa, která potřebují k životu a růstu. To znamená méně ryb, větší ohrožení biodiverzity i obživy těch, kdo jsou závislí na moři.

1 Zavedete přísnější rybolovná pravidla, aby populace ryb mohly opět narůst.

2 Zahájíte rozsáhlé projekty obnovy stanovišť v klíčových oblastech.

3 Podporujete selektivní rybářské vybavení, které je šetrnější k přírodě, ale rybolov nadále umožňujete.

Odpověď: viz strana 19

Mnoho druhů ryb v Baltském moři je loveno bez vědeckých doporučení nebo řádného monitorování.

Mnoho úlovků není hlášeno, což ztěžuje hodnocení stavu rybích populací. To ohrožuje biodiverzitu i budoucnost rybolovu.

1 Zpřísníte vymáhání a tresty za nehlášený rybolov.

2 Spolupracujete s rybáři na sběru lepších dat a nabízáte odměny za hlášení úlovků.

3 Použijete technologie jako kamery a digitální lodní deníky ke sledování toho, co se na lodích uloví.

Odpověď: viz strana 20

Černé moře čelí přemnožení medúz, které byly zavlečeny v balastní vodě lodí.

Jejich rosolovité shluky jsou tak husté, že ucpávají rybářské sítě a ničí rybářské vybavení. Medúzy se živí rybími jikrami a larvami, čímž ovlivňují rozmnožování původních druhů. Turisté se také při koupání popálí.

1 Povzbudíte rybolov, aby v postižených oblastech používal háčky místo sítí.

2 Vyvinete ekonomické využití medúz, například potravinové produkty, léčiva nebo hnojiva.

3 Zavedete přísnější kontrolu zátěžové vody z lodí, abyste zabránili dalšímu zavlečení invazních medúz.

Odpověď: viz strana 21

2

Nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov je hlavní hrozbou pro udržitelný rybolov a mořskou biodiverzitu v Černém moři.

Tím, že nedbají rybolovných kvót, ženou tyto praktiky místní druhy k vyhynutí a poškozují obživu rybářů.

- 1 Zpřísníte vymáhání a tresty za nezákonný rybolov.
- 2 Podpoříte zákonné rybolovné činnosti pomocí pobídek.
- 3 Spolupracujete se sousedními zeměmi na zlepšení kontroly.

Odpověď: viz strana 22

3

Změna klimatu otepluje Černé moře.

Sardele — oblíbená ryba v místních pokrmech — se přesouvají do chladnějších vod, kde jsou hůře dostupné. V důsledku toho rybáři loví méně sardelí než dříve.

- 1 Zavedete přísnější rybolovné kvóty na ochranu populací sardele.
- 2 Podpoříte alternativní druhy, abyste snížili závislost na sardeli.
- 3 Investujete do akvakultury jako doplňku k rybolovu.

Odpověď: viz strana 23

4

Invazní Rapana venosa, dravý mořský plž, se v Černém moři daří, vyčerpává populace slávek a ústřic a poškozuje biodiverzitu.

Rybáři nyní zvažují, zda z tohoto plže udělat nový obchod, nebo omezit jeho šíření.

- 1 Povzbudíte rybáře, aby lovíli tohoto plže pomocí selektivního vybavení, které nepoškozuje ostatní živočichy ani mořské dno.
- 2 Rozhodnete se nejednat a věříte, že příroda si vždy najde cestu.
- 3 Podpoříte tvorbu nových produktů z tohoto mořského plže.

Odpověď: viz strana 24

5

Dostáváte nová data varující, že populace pakambaly velké v Černém moři klesají kvůli ničení jejího přirozeného prostředí a nadměrnému rybolovu, včetně nezákonného lovu.

Pakambala velká je jednou z nejcennějších ryb regionu, důležitou pro přírodu i pro lidi.

- 1 Zavedete přísnější rybolovné kvóty a monitorování.
- 2 Podpoříte lov a konzumaci alternativních druhů se zdravějšími populacemi.
- 3 Investujete do chovu pakambaly, abyste snížili tlak na divoké populace.

Odpověď: viz strana 25

1

Dostáváte nová data varující, že populace divoké tresky v Atlantiku klesají.

Treska je jedním z nejoblíbenějších druhů mezi spotřebiteli v Evropě. Hraje také zásadní roli v mořském ekosystému, a to jak jako predátor, tak jako kořist.

- 1 Uzavřete rybolov tohoto druhu zavedením moratoria.
- 2 Snížíte rybolovné kvóty na tresku.
- 3 Poskytnete rybářům dotace na pořízení vybavení, které snižuje vedlejší úlovy tresky.

Odpověď: viz strana 26

2

Kvůli změně klimatu se oceán stává kyselější.

V důsledku toho je ve vodě k dispozici méně uhličitů. Chovatelé ústřic pozorovali, že to způsobuje, že mladé ústřice vytvářejí slabší schránky, čímž se stávají zranitelnějšími.

- 1 Požádáte chovatele, aby pěstovali chaluhy, které pomohou snížit kyselost vody.
- 2 Spolupracujete s vědci na vyzkoušení odolnějších kmenů ústřic, které lépe snášejí kyselou vodu.
- 3 Povzbudíte chovatele, aby kontrolovali vodu a přidávali přírodní látky jako drcené schránky nebo vápenec k úpravě pH.

Odpověď: viz strana 27

3

Většina garnátů ulovených v Severním moři se zpracovává a loupe v Maroku, daleko od místa jejich lovu.

To zvyšuje emise CO2 spojené s dopravou.

- 1 Necháte věci beze změny.
- 2 Pomůžete zřídit stroje na loupání krevet blízko místa, kde se loví.
- 3 Investujete do sociálních družstev, kde dělníci loupou ručně poblíž rybolovné zóny.

Odpověď: viz strana 28

4

Od 60. let 20. století přináší těžba ropy a plynu v Severním moři obchod, ale také problémy.

Spolu s hlučnými loděmi a znečištěním ztěžuje mořským živočichům život a rozmnožování.

- 1 Drasticky omezíte těžbu ropy a plynu.
- 2 Hledáte stejné druhy k lovu v jiných mořích.
- 3 Uzavřete dohodu se sousedními zeměmi o omezení znečištění a hluku z ropy a plynu.

Odpověď: viz strana 29

5

Francouzští a britští rybáři se přou o lov hřebenatek v Lamanšském průlivu.

Britské lodě loví celý rok, ale francouzské lodě musí část roku lov přerušit kvůli ochraně hřebenatek. Francouzští rybáři obviňují Brity z nekalé konkurence a z poškozování hřebenatek.

- 1 Společně zakážete lov hřebenatek během klíčových období rozmnožování.
- 2 Necháte každou zemi lovit podle vlastních pravidel, ale zavedete deeskalační protokol pro případ konfliktů.
- 3 Vytvoříte společný plán pro hřebenatky s limity a oblastmi, které se střídavě uzavírají.

Odpověď: viz strana 30

Ropný tanker se během velké bouře potopí a rozlije ropu do oceánu. Ropa zabíjí mořské živočichy, poškozují místní rybáře a vážně poškozují pobřežní prostředí.

Do moře se splaví velké množství hnojiv a spolu s teplou vodou způsobí rozsáhlé přemnožení řas. Lidé nemohou sbírat mušle a chovatelé mušlí přicházejí o velkou část své úrody.

EU a Spojené království podepisují důležitou rybolovnou dohodu pro Lamanšský průliv a Severní moře. Pomáhá rybářům zachovat si jejich práva a usnadňuje péči o sdílené rybí populace.

Po volbách se nová norská vláda rozhodne nepovolit hlubinnou těžbu na arktickém mořském dně. To pomáhá chránit mořskou biodiverzitu a předchází nevratným škodám na životním prostředí.

Rekordně nízké množství mořského ledu umožňuje proplovat Arktidou více lodím. To způsobuje, že je oceán mnohem hlučnější než obvykle, což děsí a ruší velryby a další mořské živočichy.

Vědci se vydávají na bezprecedentní expedici do Severního ledového oceánu a nacházejí na mořském dně nové druhy. Některé z nich jsou chráněny, takže povolení k hlubinné těžbě jsou pozastavena.

Ve frekventované rybolovné oblasti v Baltském moři je nalezena stará munice z druhé světové války. Unikají z ní toxické látky, a proto je rybolov zastaven, aby byli lidé v bezpečí.

V Baltském moři vybuchne plynovod a uvolní se metan. Toxické sedimenty z mořského dna se promísí s vodou a otráví živočichy, což postihuje rybolov. Nemluvě o mořských druzích usmrčených výbuchem.

EU a pobaltské země poskytují nové dotace, aby pomohly rybářům přejít k odpovědnějšímu rybolovu. Díky této pomoci může nyní mnoho rybářů využívat bezpečnější a udržitelnější způsoby lovu.

Známý italský foodový influencer sdílí online recept na kraba modrého. Recept se stane virálním a stále více lidí začíná tohoto kraba kupovat a jíst mořské plody. To pomáhá regulovat populaci kraba modrého a přináší malým rybářům více peněz.

Podmořský sesuv rozvíří mořské dno. Zničí stanoviště mnoha mořských druhů a zablokuje jejich migrační trasy. Pobřeží zasáhne tsunami a poškodí rybářské lodě.

Skandál odhalí, že některé ryby prodávané jako „místní“ byly ve skutečnosti dovezené. Lidé se cítí podvedeni a přestávají kupovat mořské plody. Místní rybáři přicházejí o peníze i o důvěru veřejnosti.

V regionu vypukne válka. Země přestanou spolupracovat na ochraně oceánu a bují nezákonný rybolov. Postižení jsou všichni, od malých rybářů po majitele restaurací.

Černé moře zasáhne velká mořská vlna veder, která ovlivní migraci některých mořských živočichů. Způsobí nevratné škody na některých chalužových lesích a mořských trávnicích, jež jsou klíčovými stanovišti pro mnoho mořských druhů. Vlny veder jsou špatné i pro lidi.

Bulharsko a Rumunsko podepisují dohodu o vytvoření vůbec největší chráněné mořské oblasti v Černém moři. To poskytuje mořským živočichům bezpečné místo k životu a růstu. Pomáhá to také oběma zemím lépe spolupracovat, ale někteří rybáři zde už nemohou lovit.

